

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Gruodžio-December 2 d., 1975 m.

Kaina 15c

NEMICKAS DĖSTĖ VLIKUI FORDO POLITIKAI

PREMJERAS AZEVEDO APVALĖ PORTUGALIJOS LAIVYNĄ

Atleido komunistuojančius laikraščių
redaktorius, suėmė kelis karininkus

LISABONAS, Portugalija. — Prezidentui Gomes suvaldžius maištaujančius portugalų kariuomenės karininkus ir išformavus nepaklusnius dalinius, premjero Azevedo vadovaujama vyriausybė vėl pradėjo eiti savo pareigas.

Premjeras žinojo, kad jis negalės valdyti krašto, kol karo vadovybė arba prezidentas nesusvaldys maištaujančių karių. Prezidentas Gomes griežtais įsakymais suvaldė nedidelę grupelę komunistų, įsibrovusių į kelias strategines vietas. Jam pavyko apvalyti kariuomenę pačiame Lisabone esančiais karo daliniais. Jokia pagalba iš kitų apygardų nebuvo reikalinga.

Išvarė propagandistus
iš laikraščių

Antras Portugalijos premjeras žinojo, kad krašte komunistų skaičius yra labai nedidelis. Komunistų nebuvo diktatūros laikais, negalėjo jų priaugti ir diktatūrą panaikinus.

Bet komunistų privažiavo iš užsienio ir kai kurių Portugalijos kolonijų. Jie įsitaisė kehuose laikraščiuose, kurstė gyventojus prieš vyriausybę, kėlė kareivių aistras ir kildė demokratinei Portugalijai paruošti konstituciją ir atnaujinti pramonę bei prekybą. Premjeras uždraudė komunistams dirbti laikraščių redakcijose. Tie laikraščiai neišeis, kol nebus pasikirti nauji redaktoriai.

Gen. Ramalho Eanes suvaldė
komunistus

Prezidentui Gomes labai padėjo pulk. Antonio Ramalhes Eanes, kuris vadovavo kovai prieš komunistus kariuomenėje. Jam pirmiausia pavyko nuginkluoti komunistus, o vėliau paleisti Portugalijos karo policiją. Jam teko atleisti portugalų kariuomenės štabo viršininką gen. Fabio ir gen. Carvalho.

Gen. Eanes yra demokratas, jis glaudžiai bendradarbiauja su prezidentu, kad būtų įvesta demokratinė santvarka krašte.

Premjeras Azevedo atleido laivyno viršininką Filgueiras Soares, o jo vieton paskyrė adm. Agostu Silva Cruz. Suimtas laivyno žvalgybos viršininkas Carlos Coutreiras ir kiti demokratinės santvarkai ir vyriausybei neįtikimi jūreiviai.

Premjeras Azevedo ir gen. Eanes yra pasiryžę apvalyti laivyną ir krašto karo jėgas nuo bet kokie nepatikimo elemento. Jie du nori, kad kraštas galėtų savo energiją skirti darbiui, pramonei ir prekybai. Nuolatinės demonstracijos, kalbos apie perversmą ir trukdė kraštui grįžti į normalią padėtį.

KRIKŠČIONYS PRISITAIKO

Popiežius Povilas VI penktadienį pranešė, kad penktasis vyskupas sinodas turės išnagrinėti naująjį krikščionių mokymą, pristatant moderniems laikams.

Negaus bedarbio pašalpos

Šveicarijos Neuchatel kantono atitinkamos įstaigos įsakė turtingiesiems, kurie turi daugiau 24 tūkstančių dolerių pajamų ir metus ir kurių turtas viršija 80 tūkstančių dolerių, nemokėti bedarbio pašalpos, nors tai ir prieštarautų Šveicarijos įstatymams.

Pasirodo, kaip Neuchatel laikraštis rašo, du laikrodžių fabriko direktoriai, netekę darbo, gaudavo 37 dolerius dienai. Iš bedarbių draudimo įstaigos. Vienas direktorių, imas pašalpa, turi turto 1,6 milijonų dolerių vertės, šiuo klausimu, pasak laikraščio, turės pasisakyti teismas.

Bedarbių drauda Neuchatel kantone remiasi laisva valia: kas nori apsidraudžia, kas nenori — nesidraudžia.

Sovietų delegatai neigia

Kaip žinia, du Sovietų ortodoksų bažnyčios kunigai prisitūnė skundą Afrikoje vykstančiam bažnyčių suvažiavimui, kuriame sakoma, kad bažnyčios ir tikintieji persekiojami Sovietų Rusijoje. Į šį skundą Sovietų Rusijos ortodoksų bažnyčios delegatas metropolitas Juvenalis pareiškė, kad toks skundas neturi pagrindo. Skundas esąs perdėtas ir iškraipytas.

Žinoma, — sako metropolitas, — mes negalime nuslėpti, kad įvyksta nesusiipratimų, sąryšyje su valdžios išleistais įstatymais bei parėdymais. Kaip ir tikėtasi, ką nors kitaip jis ir negalėjo pasakyti.

Sen. Adlai Stevenson blaškosi

SPRINGFIELD, Illinois. — Savo laiku sen. Adlai Stevenson sudarė opoziciją Chicago merui Richard J. Daley. Prieš praėjusio mero rinkimus, Stevenson paliko savo draugus ir patarė visiems balsuoti už merą Daley.

Buvo paskelbta, kad jis sutikęs būti demokratų partijos kandidatu JAV prezidento pareigoms. Praeitą savaitę sen. Stevenson pareiškė, kad jis jau nebūsiąs partijos kandidatas prezidento pareigoms. Dabar jis jau pritaria vicegubernatoriaus N. Hartigan kandidatūrai valstijos sekretoriaus pareigoms, nors jis aiškiai žino, kad meras Daley yra numatęs kitą žmogų toms pareigoms. Nesutarimai su partijos vadovybe vald pakenkti šio politiko ateičiai.

Amerikos darbo federacijos pirmininkas George Meany reikalauja, kad vyriausybė paruoštų planą darbininkų sveikatai prižiūrėti. Jeigu vyriausybė planuoja darbininkus apkrauti nauja našta, tai organizuoti darbininkai protestuos. Jam atrodo, kad vyriausybė turi ieškoti kitokių priemonių sveikatos reikalams tvarkyti.

PREZIDENTAS GERALD FORDAS IŠSKRIDO Į KINIJĄ

WASHINGTON, D. C. — Praeitą šeštadienį prezidentas Fordas, žmonos ir dukters Susan lydima, išskrido dešimties dienų kelionėn į Kiniją, Indoneziją ir Filipinų salas.

Sekmadienį prezidentas sustojo Aliaskoje, kad galėtų apžiūrėti naujai statomų didelių vamzdžių liniją gazolinui vartoti iš šiaurės Aliaskos į Valdez uostą. Ta pačia proga prezidentas pasakė kalbą Aliaskos respublikonų vadams, patardamas jiems ruošti artėjantiems ateinančių metų rinkimus.

Sekmadienį prezidentas išskrido tiesiai į Kiniją, kad Pekine galėtų pasitarti su komunistų partijos vadu Mao Cetungu ir kitais pareigūnais.

Iš Pekino skris į Jakartą

Praleidęs penkias dienas Pekine, prezidentas, patarėjų ir žmonos lydimas, skris tiesiai į Jakartą, pasitarti su Indonezijos prezidentu. Indonezijos vyriausybė keliais atvejais prašė įtakingesnių JAV administracijos pareigūnų pasitarimo, kad būtų aiški JAV politika Azijoje ir Indonezijoje.

Indonezijai reikalinga JAV parama krašto ūkiui atstatyti ir prekybai išvystyti. Dvi dienas praleidęs Indonezijoje, prezidentas gruodžio 6 dieną pasieks Manilą ir užtikrins filipiniečius, kad JAV neeis komunistams pavergti Filipinų salų. Iš Manilos prezidentas gruodžio 7 d. skris į Honululū, o vėliau jau grįš į Washingtoną.

Užsidaro suaugusiųjų "mokykla"

Pusšimtį metų veikę Čikagoje suaugusiųjų kursai — "mokykla" — užsidarė dėl lėšų stokos. Įstaiga ruošdavo suaugusiems koncertus ir įvairiomis temomis paskaitas, kaip civilių latsvė, hitlerizmas ir panašiai. Kiekviena paskaita ar koncertas kaštavo daugiau 1,000.

VELIAUSIOS ŽINIOS

► Premjeras Arias Navarro pranešė karaliui, kad šiomis dienomis jis planuoja atsistatydinti iš premjero pareigų. Visiems, ypač kariams, labai rūpi patirti, ką karalius parinks nauju premjeru ir kokias instrukcijas jam duos. Manoma, kad naujas premjeras nebus toks griežtas Franko politikos šalininkas, kad Vakarų Europa pradėtų prekybą su dabartine Ispanija.

► Turkijoje žemė ir vėl buvo sukrėsta Bijarbakir provincijoje, kur rugsėjo mėnesį gyvybės neteko 2,000 žmonių.

► Portugalijos teisingumo organai šeštadienio vakarą suėmė buvusį vidaus reikalų ministrą Arnado Metelo. Pasiūkė, kad jis buvo prisidėjęs prie ruošiamo parašiotininkų perversmo. Tarp šeštadienio ir sekmadienio jau padėta į kalėjimus virš šimto komunistų, ruošusių perversmą valdžiai nuversti.

► Portugalijos admiralai Antonio Rosas Cautinho ir Armando Vilgueiras Soares pašalinti iš karo tarnybos. Taryba buvo sudaryta demokratinei tvarkai įvesti, tuo tarpu šie du kariai norėjo sovietinės sistemos.

► Timor saloje kovojančios portugalų grupės nesutaria dėl salos atėities. Dvi grupės norėtų prijungti Timor žemes prie Indonezijos, o trečioji grupė norėtų paskelbti nepriklausomybę ir savarankiškai viską tvarkyti.

► Ispanijos studentai praeitą sekmadienį paleido kelias dvikantčias bombas į privačias geležinkelio požemines linijas.

► Maskvos valdžia sudarė specialų skvrių automobiliių vaigilijam gaudyti. Pasirodo, kad pastaruoju metu labai dažnai pradėjo vogti mašinas ir siųsti jas į kitus miestus.

► Uždraustos Ispanijos politinės partijos išleido pluoštus atsišaukimų, reikalaujančių plebiscito monarchijai įvesti. Be plebiscito jos nepripažins karaliaus Carlos.

Australijos darbiečiai nepajėgė praversti biudžeto. Senatas keliais atvejais atmetė jų planuojamas krašto išlaidas ir mokesčius. Britų gubernatoriui, nenorėdamas leisti darbiečiams valdyti kraštą be biudžeto, atleido Whitlamą ir premjero pareigas pavedė konservatorių partijos vadui Malcolm Fraseriui, kuris paskelbė naujus rinkimus. Darbiečiai yra pasiryžę išleisti stambias sumas pinigų, kad laimėtų artėjančius rinkimus.

Atominiai narlaiviai Kubos uostuose

WASHINGTON, D. C. — Aviacijos savaitinis žurnalas skelbia, kad paskutiniu metu Kubos uostuose buvo pastebėti Echo klasės rusų narlaiviai, kuriai vežioja atominę bombą.

Ar Kubos uostuose buvusieji rusų narlaiviai turėjo atominės bombas, sunku yra tiksliai nustatyti, bet tokios konstrukcijos narlaiviai gali turėti tokias bombas. Sovietų laivynas turi 40 Echo klasės narlaivių, tinkamų atomo ginklams vartoti.

Savo laiku Chruščiovas buvo pasižadėjęs atomo ginklų Kubon negabinti, bet ar Brežnevas laikysis Chruščiovo pažado, sunku pasakyti.

Zelandijoje darbiečiai pralaimėjo

WELLINGTON, N. Zelandija. — Paskelbti rinkimų daviniai rodo, kad darbiečiai labai žiauriai pralaimėjo parlamento rinkimus. Robert Muldonn vadovaujama Naujosios Zelandijos Tautinė partija gavo veik milijoną balsų daugiau negu darbiečiai. Darbo partijos vadas Bill Rowinas paskelbė, kad šeštadienio rinkimai sudarė darbiečiams skaudžiausią smūgį. Partijos vadas Muldonn, bankų revizorius, planuoja sudaryti naują vyriausybę. Darbiečiams pakenkė nedarbas, ekonominė krizė, sumažėjusi prekyba su užsieniais ir kai kurių ministerių nepajėgumas tinkamai pareigas eiti. Manoma, kad N. Zelandijos nuotaukos paveiks ir Australijos artėjančius rinkimus.

AIŠKINO VLIKO ATSTOVAMS PAREIŠKIMO SVARBĄ

Kietas užsispyrimas, pakaitų baimė laidojo
viltis geresniems santykiams

Naujiųjų korespondentas telefonu

NEW YORK, N. Y. — Dr. Broniaus Nemicko paskaita vaziavusiems Vliko atstovams buvo pats pozityviausias šios konferencijos darbas, — praneša mūsų specialus korespondentas telefonu iš New Yorko. — Dr. Nemickas gerai pasiruošęs paskaitai aiškiai įrodė prezidento Gerald Fordo pareiškimo svarbą, k už pavergtos lietuvių tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausor Fordas nieko nepardavė, prezidentas n ieko neapgavo.

Teisininkas Nemickas atidžiai studijavo prezidento Fordo pareiškimą Baltuose Rūmuose, jo kalbą Helsinkio konferencijoje ir tarptautinę JAV poziciją tos konferencijos metu ir jai pasibaigus, ir priėjo išvados, kad kovotojai už Lietuvos laisvę gali naudoti Helsinkio konferencijos naujai sudarytas pozicijas kelti viešumon okupanto sauvale su pavergtą lietuvių tautą. Jis patarė Vliko atstovams priimti prezidento Fordo pareiškimą ir naudoti tuos pažadus, kuriuos Brežnevas buvo priverstas pripažinti Helsinkio konferencijoje. Iki šio meto Vliko pirmininko skelbta pozicija neturi pagrindo.

Pareigūnų pranešimai migloti

Konferencijos pradžioje atsakingi Vliko pareigūnai pranešė apie atliktus arba vestus darbus, bet tie pareiškimai buvo migloti. Pranešimas apie nepasisekusią Vliko konferenciją Chicagoje nebuvo išaiškintas. Suvažiavusiems atstovams buvo pasakyta, kad konferencija buvo gerai paruošta, bet kad nepažįstami asmenys ją gerokai apardė. Jas tie asmenys, kurie Vliko konferencijai pakenkė, taip iš pranešimo ir nebuvo aišku.

Neaiški buvo ir atskaita, rodanti gautus pinigus iš JAV Lietuvių Bendruomenės. Ji buvo pasižadėjusi Vasario 16 d. progą surinktas aukas skirti Vliko vedamai kovai, bet kiek tų surinktų pinigų ji davė Altai, taip ir nebuvo aišku.

Tuo tarpu pirmą konferencijos dieną dar neaišku, kokių pakaitų bus padaryta Vliko sąstata. Vyrauja įsitikinimas, kad Dr. Valiūnas ir toliau bus paliktas Vlikui pirmininkauti.

Vlikui bus labai sunku atlikti savo pareigas, nes santykiai su Amerikos Lietuvių Taryba vargu pasitaisys. Dabartinis Vliko pirmininkas Alto vedamo darbo nesuprato. Jis bendradarbiavo su frontininkais, aržiusiais Alto vedamą darbą. Jis net nuvertino Amerikos Lietuvių Tarybos pastangas išgauti prezidento Fordo pareiškimą apie pasiryžimą nepripažinti Lietuvos aneksijos.

Dr. Valiūnas važinėjo į Helsinkį, bet tos konferencijos esmės nesuprato. Grįžęs padarė lietuviams žalingus pareiškimus.

Dr. Nemickas, visapusiškai nagrinėdamas, įrodė, kad Vliko vadovybė Helsinkio konferencijos tikslų ir priimtų nutarimų nesuprato. Juos paveikė Brežnevo propaganda. Jie patikėjo Brežnevo propagandistais, bet netikėjo prezidento Fordo ir kitų

Smarkiai drebė Havajų salos

HILO, Havajai. — Praeitadienį labai smarkiai drebėjo didžiausios salos Duomenys rodo, jog tai pats stipriausias drebėjimo šimto metų laikotarpyje. Jų salose dažnai prasiveržia niakaliniai ir sudreba žemės rios salose, bet tokio sm drebėjimo negirdėjo.

Nelaimis metu vienas ž buvo užmuštas, antras, buvo žemės prarytas, o 2 kiai sužeisti ir nugalbėn gydytojus. Žemė drebėjo i ko Kiluuee kraterio apyl Sugadinta sėjama žemė, i ti namai.

Teisėjas Stevens į aukščiausią te

WASHINGTON, D. C. — zidentas Fordas nustebi sus teisininkus ir gausiu didatus vyriausio teismo ju pareigoms. Preziden Fordas, nekrepdamas dē rekomendaciją, paprasē jam žinias, kurio teisēj gausia sprendimų pat aukščiausias teismas.

Statistikos duomenys jog tai būta Illinois teisēj Paul Stevens. Manoma kongreso komitetai pa teisēja Stevens aukščiaus mo teisējo pareigoms.

Vėšiau, vėjuota. Saulė teka 6:58, leidžiasi

REORGANIZATORIAI BANDO APSVARINTI BENDRUOMENĖ

JAV Lietuvių Bendruomenės konferencijos
svarstymai ir nutarimai

Z. JUŠKEVICIENE

(Tęsinys)

Dr. Z. Danilevičius padarė ir Tarybos veiklos pranešimą. Tarybos nutarimu LB yra įregistruota penkiolikoje steitų. R. L. Bendruomenė tapo ne tik faktinės, bet ir juridinės asmuo. Padėjo Dr. V. Pliopliui ir jo taktininkai Al. Bruskienei už praveistą registraciją.

Konferencijoje ant sienos buvo iškabinta ir registracijos diagrama. Kvirino Runimo padaryta.

Daktaras pasmerkė tuos, kurie veikia Bendruomenės vardu. Tarybos patvarkymu, pastangomis yra parengtas naujas LB-nės statutas, kurį parengė inž. D. Adomaitis.

C. V. PIRMININKO
A. JUŠKEVICIAUS VEIKLOS
PRANEŠIMAS

Centro vald. pirmininkas, prieš pradėdamas rikiuoti konkrečius atliktus darbus, trumpai apžvelgė sąlygas, kuriose teko darbą pradėti, jį dirbti. Pasakė apie vykusias žodines grumtynes susirinkimų salėse ir spaudoje su frontininkų patikėtiniais ir jų vadais. Tarsi pirštu dūrė į J. Gailą, faktinąjį L. Bendruomenės skaldytoją. Giliai apgailestavo Bendruomenės su-skaldymą, išėivijos lietuvių sukiršinimą, kaltę priskyre frontininkų avangardo žmonių ir jų simpatikams, taktininkams, akiratininkams.

Centro valdyba, pirmininkas suorganizavo Tarybą iš 30 asmenų, centro valdybą — devynių asmenų. Centro valdybos pastangomis suaukta, praveista Reorg. Bendruomenės

atstovų konferencija, Lietuvių landžio mėn., kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Bendruomenis pastangomis, drange su Tarybos prezidiumo žmonių veikiant, išleistas biuletenis, suorganizuota ir ši konferencija. Leiddžia paskirus biuletenius, organizuoja renginius, telkia pinigą, žmones, apylinkes ir apygardos valdybas. Cicero apylinkė surengė genocido parodą. V. V. apygarda organizuotai efektyviai dalyvavo Reorganizacine B-nę reprezentavo Pavergtų Tautų parodą.

Surengė Vyskupo Valančiaus ir K. Čiurlionio šimtmečio su-kakties minėjimus gana aukšto kultūrinio lygio. Centro valdyba daro žygius, siekia steigti naujas apylinkes, šiuo reikalu veda intensyvių susirašėjimus su liet. kolonijų žmonėmis, pajėgiantis giliau galvoti, toliau matyti.

Už talką veikloje padėjo visiems valdybos nariams spaudos žmonėms, Naujų dien-raščių redaktoriui M. Gudeliui ryšius su Reorg. Bendruomenės principus dienraščio puslapiuose, dėkojo Laisvai Lietuvai ir Dirvai už Reorganiza-cinei B-nę palankių straipsnių spausdinimą, žinių teikimą apie konkrečią veiklą.

A. Juškevičius pasidžiaugė, kad Reorg. B-nę jau yra įpilletinta, tapusi juridinis asmuo ir su ja galvojanti visuomenės dalis skaitosi, Reorg. B-nės atstovai buvo kviešti ir dalyvavo VLIKo sesijoje. ALTO, BAL Fo seime ir visoje eilėje kitų organizacijų iškilminguose, oficialiuose renginiuose.

A. Juškevičius teigė, jog Reorganizacine B-nę veikla vystydama praktiškai pastoja kelia frontininkų "diktorūnėms užmačioms, atima moralinę, juridinę teisę kalbėti, veikti visos L. Bendruomenės vardu, prieš daugumos įsitikinimą ir valią. Organizuoti, spaudos pagalba tapo demaskuoti bendradarbiautojai, tiltų statytojai su okupantu.

Atkreiptas visuomenės dėmesys į prokomunistinės propagandos vadovėlius leidžiamus LB švietimo Tarybos ir subsidijuojamus L. Fondo. Daromi žygiai ir praktiškai tuos vadovėlius išmesti kaip visai netinkamą mokslo priemonę. Organizuoti praveista akcija prieš okupanto pastangas siųsti savo indoktrinuotus menininkus išėivijai pasitelkti, jų politškai užliūliuoti. Baigdamas apyskaitinį pranešimą, A. Juškevičius pasakė: "Reorganizacine Bendruomenė padarė daug, tikrai daug pasitarnavo išėivijos tautinei misijai, praktiškai ją vykdydama, atliktais darbais garbingai įsirašė į išėivijos organizuotos veiklos istoriją."

Dr. V. Dargis, perėmęs pirmininkavimą, pasveikino konferencijos dalyvius ir savo kalboje kan. V. Zakarauską pavadinio lietuvišku vaidila. Akcentavo kad Liet. Bendruomenė privalo būti visų lietuvių ir vieninga, kad L. Bendruomenės durys privalo būti atidarytos ir klystantiems. Kalbą baigė patriotinio eilėraščio citata.

NAUJI L. BENDRUOMENĖS
ISTATAI

Inž. D. Adomaitis parengė naują LB-nės įstatų projektą ir jį pristatė konferencijai patvirtinti. Inž. D. Adomaitis savo kalbos įžangoje sugriovė barzdukinį mitą, būk tai L. Bendruomenėi priklauso visi išėivijos lietuviai. Inž. D. Adomaitis įrodė, kad tik valstybėje gyvenantis žmogus priklauso tai, o ne kitai valstybei. "Sunkiausia LB-nės įstatas, pasakė, kad ten, juose yra parengtas bendruomeniškumas ir bendrumas. Sudarytos puikios sąlygos Bendruomenėje įsisuk-

PPG pramonė gali pagaminti tokį plonų siūlą, kad keturių svorį spūlių būtų galima apjuosti visą žemės puslajį. Paveldima marmė plonų siūlą, padarytą iš fibrinio siūlo, kuris paprastai kiti velt neįėjimas. Reikia padidinti siūlo, kad, paprastai akis ji pamatyti.

ti lizdus užraptoriams ir dik-tatoriams: neaiškus įstatų ap-tarimas, formulavimas sudaro puikias sąlygas "blogavaliams įstatų interpretuoti savanaudiškai.

Pasakė, kad naujų įstatų projektas yra parengtas orga-nizacijų federaciniu pagrindu. Sudarytos sąlygos priklau-syti Bendruomenėi ir joje tu-rėti balsavimo teisę visiems lie-tuviams. Konferencijos daly-viai įdėmiai išklausė inž. D. Adomaitio kalbą ir jam skė-džiu plojimu padėjo už jo atliktą taip didelį darbą, įstatų projektą parengimą. Pateiktą naujų įstatų projek-tą konferencijos dalyviai grie-žtai akylai perleido per kritikos kostuvą. Įstatų projekto rei-kalu kalbėjo virš dešimt asme-nų, kai kurie jų net po kelių kartų. Itin tiklas pastabas pa-darė ciceriškis Pr. Kačiubė.

Konferencija įstatų projek-tą priėmė sąlyginai, ta prasme, kad būtų atsižvelgta į padary-tas pastabas, — atitinkamai pataisyti, papildyti ir pataisy-ta kalba.

Mok. M. Peteraitienė kalbė-jo apie prokomunistinės pro-pagandos vadovėlius, skirtus Lit. mokyklai, išėjusius švie-timo Tarybas ir L. Fondo sub-sidijuotus. Mok. M. Peteraitie-nė vaizdžiai pristatė prokomu-nistinės propagandos vadovė-lį "Tevų nameliai brangūs" re-daguotą mok. S. Jonymienės ir mok. Liulevičaitės "Lietuvių tautos istorija". Paskaitininkė atkreipė dėmesį į tu vadovėlių autorių pastangas suniekin-ti Nepriklausomą Lietuvos gyve-nimą okupanto techninės, ta-riamos pažangos įvertinimo išaukinimo sąskaiton.

Kalbėjo dalykiškai, įtikinan-čiai. Konferencijos dalyviai, išklausę M. Peteraitienės kal-bą pasiūlė dėti konkrečias pa-stangas, kad šie vadovėliai bū-tų pašalinti iš Lit. mokyklos, kaip visai netinkama mokymo priemonė.

(Bus daugiau)

Patikslinimas

P. Z. Juškevičienės korespon-dencijoje (Naujienuos, lapkr. 29 d. 1975) vietoj paminėtos iš Los Angeles pavardės — Pažiūra, turėtų būti M. Pažūra, Jr.

"NAUJIENOS" ABŲ VIENO
L. E. VIO
PRAIMAS TO RYTIU.TC

AIDAS IS NAUJORKO

Iš socialdemokratų veiklos istoriją

NEW YORK, N. Y. — Lietu-
vių Darbininkų Draugija po-
sėdžiavo 1975.XI.9 d. Pirminin-
kė Bronė Spudienė atidarė ir
pravedė susirinkimą.

Pirmininkė pranešė: 1) Apie
Balfo vėjus padėti; 2) Kad sa-
valtrastis Keleivis planuoja iš-
eiti ofseito spausdinimo būdu.
Zinoma, fotografijos bus aiš-
kios, bet politinių žinių nebus
galimybės gauti, nes neapsimo-
kės masinė nuomoti; 3) Lietuvių
Darbininkų Draugijos 21 kuopa
Bostone ruošiasi išleisti savo
istoriją. Žada pridėti ir Social-
demokratų veiklos istoriją. J.
Petrenas yra pakviestas knygos
redaktorium.

V. Švelkauskas iš N. J. žodžiu
sveikino kuopos susirinkimą ir
pasakė daug nuosirdžių minčių.

Vicep. adv. St. Briedis padė-
kojo už sveikinimus, linkėjimus
jo paties 75 metų ir jo mamytės
100 metų sukaktuvių proga.

Talpi vicepirm. adv. St. Brie-
dis pranešė apie ALT posėdį,
kuris įvyko spalio 31 d. Nusis-
kandė, kad yra žmonių, kurie
nori ALT-bą sulikviduoti. Kai
kurie nariai kalbėjo su tikslu
grauti ALT, o ne dirbti tėvynės
labui. Pranešimą papildė atsto-
vas J. Gaidys ir taip pat nusi-
skundė dėl naujų vėjų ALT-bos
posėdyje ir dėl ten girdėtų ne-
apgaltotų ar vaikščių siūlymų.

Viceprezidentas adv. St. Brie-
dis pranešė, kad V. Kalvelio pa-
likimas atnešė šiek tiek nuosim-
čių vietos kuopai, o apie \$2,000
liko iš paties palikimo, apmokė-
jus visas istorinės knygos išlai-
das. Gaidys siūlė likusį paliki-
mą pervedi dienraščiai Naujie-
noms. Bandyta ieškoti ir kitokių
projektų. Klausimas atidėtas
svarstyti po Naujų Metų.

Sekantis susirinkimas nutar-
ta šaukti gruodžio 14 d.
Gaidys pranešė apie politinius

įvykius komunistinėje Lenkijo-
je. O šias eilutes rašant, nau-
jos žinios pasiekė Naujorką iš
už geležinės uždangos. Ukinin-
kai, bijo, kad lenkų valdžia po-
steinančių Naujų Metų pakels
mokesčius ir prekių kainas dvi-
gubai. Lenkų žmonės sako: —
Jak bėdzie podwyżka to War-
szawa splonie jak szyszka. (Jei
pakels prekių kainas, tai Var-
šava sudegs, kaip kunkorėžis).
Ar iš esamos padėties Lenkijo-
je išsivystys dideli įvykiai, pa-
matysime netolimoje ateityje.
Paspriešinimas kyla sutartinai
ir nėra jokio pagrindo manyti,

ja rusų agentai, norėdami nu-
versti Gierėką, kaip iš karto bu-
vo galima manyti.

Bronė Spudienė pagerbimas

Kai susirinkimas pabaigė po-
sėdį, nutarė pagerbti pirm. Br.
Spudienę, jos gimtadienio proga.
Atsirado dovanų. Bronės brolio
sūnus Romas Ramanauskas iš
Lietuvos prisiuntė rankšluostį,
išauktą tautiniais ornamentais.

Lilija Šateikienė įteikė dėžę
saldainių. M. Vosika prie Bro-
nės krūtinės prisegė pintų gėlių
puokštelę. Kuopos narys atnešė
2 tortus su degančiomis žvaku-
tėmis. Sugiedojome ilgiausią
metų. Užkandžiai buvo baigti
ir nėra jokio pagrindo manyti,

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai oku-
puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktantiškų ir intymų nuotykių
aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista.
150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasikinės poemos "Metai" poeto
Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-
tauto bruožai, paliečiant laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją.
211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima išgauti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar
piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnėji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis "Dėdė Šerno as-
meniskai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo paskaitų.
Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą "Dėdės Šerno gyvenimą
Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją
Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasisikaltymams nu-
pirkti. Antano Rūko parašytą Vienišo ŽMOGAUS GYVENIMĄ —
Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas ji at-
simena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTA-
NO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrinė forma pasakojimas
duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių šviesuolių gyvenimu
ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas RŪKAS, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Ado-
maitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Why should you join the
Payroll Savings Plan now?
Maybe you'll find out later.

The future can be too late
for saving. So if you want
security, you'd better start
today.

The Payroll Savings Plan
makes it easy. Because an
amount you choose is auto-
matically set aside from
each paycheck to buy U.S.
Savings Bonds. That way,
your savings build year
after year.

So start today. Because
tomorrow, today will be
yesterday.

Now if Bonds pay 6% interest when held to
maturity of 4 years (after the first year),
Bonds are replaced if lost, stolen or damaged.
Then needed, they can be sold at or near
their face value. Interest is paid monthly to show or paid
income taxes, and Federal tax may be
deducted, upon administration.

Take
stock
in America.

Join the Payroll Savings Plan.

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

SODYBU PIEVELEŠ

Šeiko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pie-
vele. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne
visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo.
Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė,
kuri vadinas:

SODYBU PIEVELEŠ

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip
zotė užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygelę
pardavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu
kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį
arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome
siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia suminėtą knygą galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai aplė-
džiant Lietuvą, begimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinu stovyk-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai, išėivio dalia
yra naūrai ankstesniųjų atsiminimų tūsa. Tai yra Amerikoje beisi-
kuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-
ustruota 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS IŠPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVŲJ.
Autore buvo Vilnūje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakluose,
Klaipėdoje ir Palangoje. Vazdus aprašymai, ka ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietu-
vą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Au-
toriaus pastabuma neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENU KLAUSIMAIŠ.
8 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIŲS SUKAKTIES PARAŠTEJE.
84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant
čekį ar piniginę perlaidą.

ALFONŠAS NAKAS

PAS PROF. J. PIKŪNĄ —

LKMA SUVAŽIAVIMO RENGĖJĄ

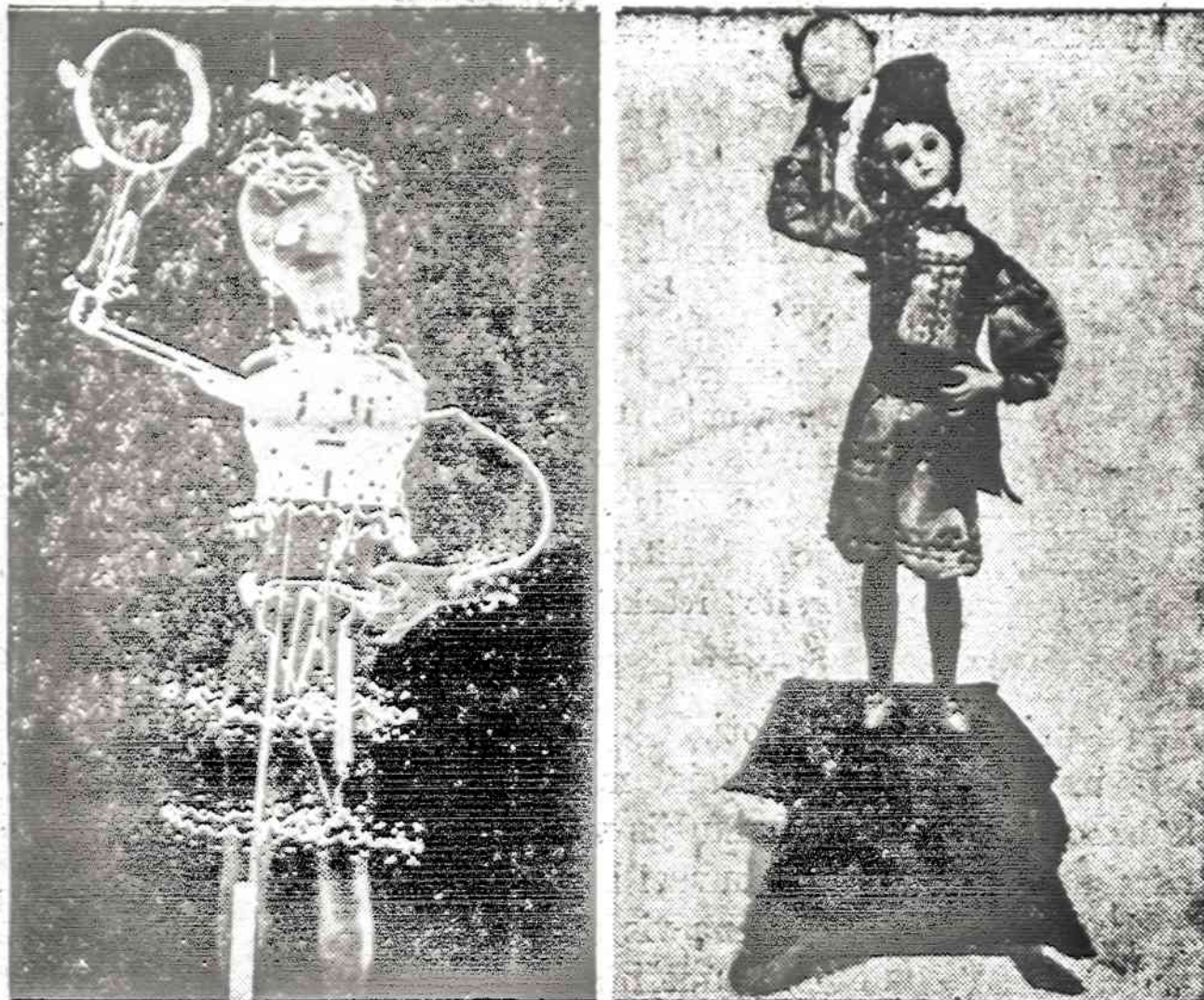
Ką reiškia LKMA santrumpos, netrukus paaiškinsiu. Ir pakalbėsiu apie LKMA suvažiavimą Detroito, kurio rūpesčiai pasidalinti buvome pakviesti. Bet pirma keletą sakinių apie šalutinius dalykus, nuo kurių iš tikrųjų pokalbis prasidėjo.

Du visuomenininkai, dvi studentės ir trys spaudos bendradarbiai lapkričio 22-sios rytą patogiai sėdėjo prof. dr. Justino Pikūno kabinete, University of Detroit (trumpai vadinamo U. of D.) Mokslo rūmuose (Science Building). Girkšnodami kavą, žvalgėdami storių psichologijos knygų lentynas, arba per langą į plieniniai mėlyną rudens dangų, lūkuriam, bene daugiausiai kvietusių pasirodys. Nesulaukus, atmatavęs akademinį penkiolikos minučių vėlavimą, dr. Pikūnas prašė apie U. of D. apskritai, paskui apie psichologijos departamentą, kuriam jis pats vadovauja, vėliau dar apie U. of D. lietuvius bei jų veiklą.

Sužinojome, jog University of Detroit 1977 metais švęs savo gyvavimo šimtmetį ir kad

jau dabar įvairioms iškilmoms intensyviai ruošiamasi. Užsime, jog profesūros tarpe be jo yra dar vienas lietuvis — tėvas Reimundas Jancauskas, S. J. (U. of D.) yra katalikų universitetas, jam vadovauja tėvai jėzuitai, tad ir mokojo personalo tarpe jėzuitų apstu), įvairiuose fakultetuose studijuoja nemažai lietuvių, o "jo" (psichologijos) fakultete trys merginos — Dalia Čeciūraitė, Aida Smalinskaitė ir Sharon Uznis (trečios kartos lietuvaitė).

Išvardijo bene septynias psichologijos programas ar rūšis, iš kurių spėjau užrašyti klinikinės, mokyklinės, eksperimentinės, pastoralinės ir šeimos (vedybų konsultacijos) rūšių pavadinimus. U. of D. lietuviai būvę plačiai užmanę paminti Čiurlionio sukaktį, surengdami raiškia jo kūrinių parodą. Deja, dėl parodų gausos, atskirai rengti būvę leista tik kitų metų vasaryje. Kadangi tuomet jau nebebus Čiurlionio metai, tai nutarta dėtis prie kinų kultūrinės parodos paskutinę lapkričio savaitę. Gailla, kai šie žodžiai

Eastman Kodak bendrovė pradėjo gaminti lėles, šokančias ir grojančias pagal muzikos taktą. Kaip pirmoji, taip ir antroji lėlė judina būgnelį, rankas ir juosmenį pagal modernios muzikos taktą. Lėlė suklia skanaus juoko vaikams, o karta ir suaugusiems.

pasieks skaitytoją, paroda bus užsibaigusi. Gi U. of D. šimtmečio sukaktį pats dr. Pikūnas siūlęs kun. Algimantą Kežį, S. J., kaip pajėgų filmuotoją, sukurti du filmus iš universiteto kasdienybės, po 40-45 minutes kiekvieną. Šis reikalas buvęs rimtai svarstytas, bet kitas fakulteto narys suradęs filmuotoją vietinį, detroitiešį. Tiek šalutinių dalykų. Juos dr. Pikūnas pasakojo, atrodo, vis dar vil-damasis sulaukti daugiau kvietinių. Deja, ir pokalbis nukrypo į LKMA.

Tai Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Ji įkurta Lietuvoje 1922 metais. Pirmasis pirmininkas — tuomet vyskupas — Juozapas Skvireckas, Antrasis — rašytojas, literatūros kritikas, prelatas Aleksandras Dambrauskas-Jakštas. Pirmasis suvažiavimas — 1933 metais, antrasis — 1936, trečiasis — 1939. Ketvirtąjį, planuotą 1942-aisiais, sutrukdė karas ir okupacija. Jis įvyko tik Akademiją atkūrus jau išeivijoje, 1957 metais. Suvažiavimai vėl sureguliarėjo ir dabar kas treji metai rengiami įvairiose pasaulio vietose. Paskutinis, 9-tasis, įvyko Bostone 1973 metais, o 10-tasis kitą rudenį numatytas Detroito.

LKMA leidžia suvažiavimų darbų bei metraščių tomus. Iki šiol yra išėję 8 stambūs, po daugiau kaip 500 puslapių, suvažiavimų darbų tomai ir spausdinamas devintasis. Taip pat išleisti 5 metraščiai ir ruošiamas šeštasis. Į tuos tomus yra sukrauta neįkainuojamos vertės lietuvių mokslininkų darbai. LKMA skiria premijas už mokslo veikalus, religinio turinio veikalus ir už žurnalistinius darbus. Tai mecenato kun. dr. Juozo Prunskio nuopelnas. Šiuo metu į LKMA susisipetė virš 200 narių. Akademijai vadovauja bei prižiūri spausdinamus suvažiavimų darbus prof. dr. Antanas Liūma, S. J., gyvenęs Romoje.

LKMA tikslai jos įstatuose šitaip nusakomi: "...telkti aukštojo mokslo lietuvių katalikus, kiek galint lengvinti jiems mokslinio darbo sąlygas, ruošti naujų mokslo jėgų, platinti ir kelti mokslingumą ir krikščioniškąją kultūrą lietuvių tautoje".

Vietovėje, kur yra bent penki Akademijos nariai, veikia Akademijos Židynys. Detroito

Omahos skautų vieneto, 25 metų jubiliejinė — iškilinga sueiga

Lietuvių skautų Seserijos "Neries" tunto ir Lietuvių skautų Brolijos "V. Kudirkos" vietininkijos — š. m. lapkričio mėn. 1 d. parapijos salėje surengė iškilingą sueigą, kurioje dalyvavo iš New Yorko vyriausia skautininkė Lilė Milukienė ir iš Čikagos atsilankė vidurio rajono vadeiva Aleksas Karaliūnas su žmona ir dukra Rūta. Beto, skautininkas Kučas su žmona Regina (buvusia Parulyte, seniau gyvenusia Omahoje), sūnus Linas ir dukra Viktorija.

Pradedant sueigą — sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnais, sekantį įneštos JAV vėliava ir Lietuvos tautinė vėliava bei abi

židinyje ir yra tik penki nariai: dr. Leonas Bajorūnas (pirmininkas), dr. Adolfas Damušis, Jurgis Mikaila, dr. Justinas Pikūnas ir Marijonas Šnapšys. Suvažiavimo rengimą koordinuoti buvo pakviestas dr. J. Pikūnas.

Tiksliai suvažiavimo Detroito data — 1976 metų lapkričio 25-28 d. Tai keturios 1976 metų Padėkos savaitgalio dienos. Tiksliai suvažiavimo paskaitų vieta dar nenuspresta: gali būti University of Detroit patalpose, gali būti Dievo Apvaizdos parapijos kultūriniam centre, gali būti perpus čia ir ten. Apie tai bus susitarta sekantįame posėdyje, kurį dr. Pikūnas žadėjo šaukti ateinančių metų pradžioje, gal arčiau Velykų. Ta proga numatoma suruošti Anastazijos ir Antano Tamošaičių dailės darbų parodą (jei tik jie sutiks). Taip pat bus suruošta Akademijos darbų paroda, kurioje regėsime visus darbų bei metraščių tomus, o taip pat bus stengiamasi surinkti į parodą ir kuo daugiau paskirų Akademijos narių darbų svetimomis kalbomis. Parodos bus surengtos kultūriniam centre. Kultūriniam centre matyta surengti ir pokylį-balių, su gera menine programa, vaišėmis, šokiais. Tikimasi, kad pokylio pelnų bus galima padengti suvažiavimo išlaidas.

Tiek tuo tarpu apie būsimą suvažiavimą abstrakčios informacijos. Dr. J. Pikūną, kaip suvažiavimo koordinatorių, pirmasis posėdis iš dalies gal ir apvylė, nes jame nedalyvavo nė pusė kvietusių. Antra vertus, tie, kurie atėjo, ne tik įsijungė su konstruktyviais patarimais renginių metmenis ruošiant, bet ir žadėjo konkrečiais darbais prisidėti. Dr. Pikūnas ypač daug dėmesio skyrė spaudos talkininkams. Prašė paskelbti, kad 1976 m. lapkričio 25-28 dienas Detroito lietuviai gerai įsidėmėtų ir gyvai dalyvautų tiek paskaitas klausydami, tiek parodas lankydami, tiek ir pramoginiame pokilyje. Prašė priminti, jog tokios mokslo žmonių koncentracijos, gal apie 50 mokslininkų, Detroitas niekada neturėjo ir ilgai nebeturės.

tininkas Kučas. Vietinių organizacijų vardu sveikino — a) amovėnų skyriaus p-kas Pranas Totilas b) Bendruomenės skyriaus p-kas Albinas Reškeičius ir c) Sendraugių ateitinių skyriaus p-kas Jurgis Damašas. Buvusi tuntininkė Irena Lileikienė perdavė skautų seserijos "Neries" tunto vėliavą naujai tuntininkei Laimai Antanėlienei. Buvo parodyta skaidrės iš įvykusios 2-jų savaitių stovyklos prie Lewis-Clark ežero. Berniukai ir mergaitės dar suvaidino "Raudonkepuraite" ir "Vilkiuko sapną", o tarpais buvo dainuojama patrijotinės dainos. Pabaigoj visa publika buvo

pavaišinta pyragaičiais ir minkštais gėrimais. Vaišės buvo su-ruoštos tėvų komiteto dėka. Skautų vienietai metalis metų pagalbėsti su meniniais pasirodymais per 16 d. vasario ir Kariuomenės šventės bei kitais atvejais. Buvo keletas kėlimų į aukštesnius laipsnius.

Noriu palinkėti naujai tuntininkei Laimai Antanėlienei geros sėkmės ateities skautiškaj veikloj, o visoms Omahos organizacijoms kiek galimybės leidi remti skautus finansinai.

Suvalkietai

Pasveikink savo draugus per "Naujas žinias"

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiusite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Illinois 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du doleriu atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpildžiai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4 %

per year

with automatic deposits

Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2 %

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for

HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

SLA

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 30 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugelį kaip SEPTYNIUS MILLIONUS dolerių savo apdraus-tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVI-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 1 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVINIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato pel, daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiluntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

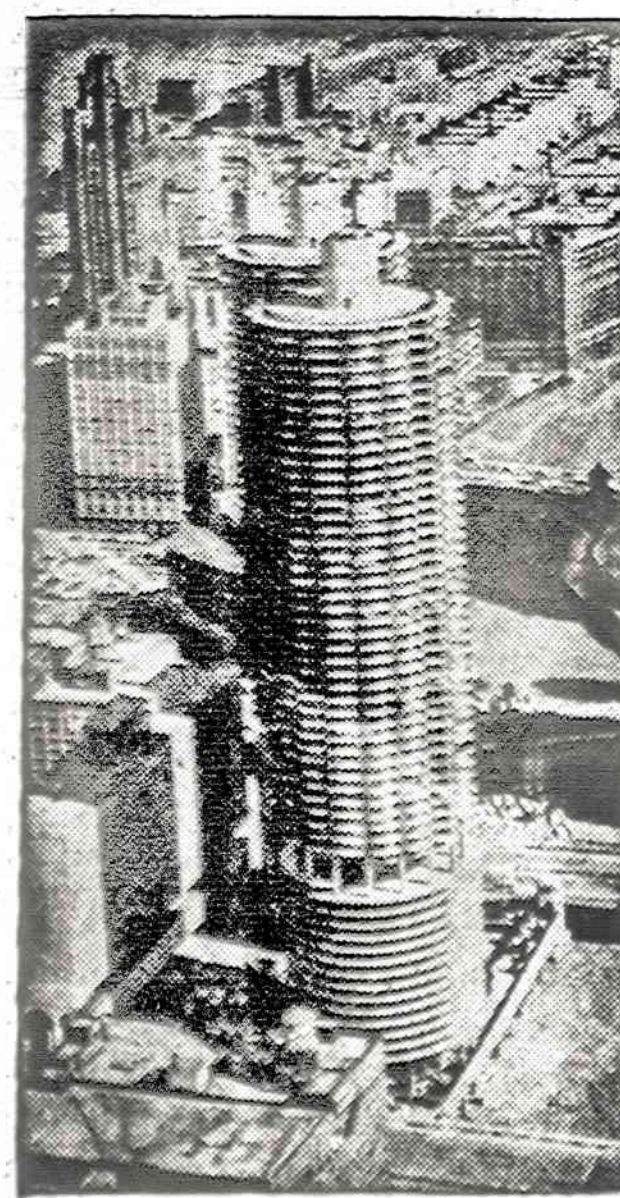
Ansambliai, chorai, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-delius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-druomenę ir parūpina fondus namams į-sigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio die-ną, neša nuostimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kietas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per
six months, \$8.50 per 3 months. In
other USA localities \$26.00 per year,
\$14.00 per six months, \$7.50 per
three months. Canada \$30.00 per year;
other countries \$31.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00

Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00

NAUJIENŲ raštinė atvira kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo

9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

J. KLAUSEIKIS

KAI VATIKANO PAGALBOS NESULAUKIA

(Tęsinys)

Naujas apaštalautojas
kun. Balčys

Kunigas Robertas Kestutis
Balčys, šv. Kazimiero parapijos
klebonas Amsterdame, N. Y., ir
apylinkės kunigų dekanu pa-

aukštintas, šįmet vėl viešėjo
okupuotoje Lietuvoje. Buvęs
ten tris savaites. Aplankęs Kul-
tūrinį ryšių su užsienio Lietu-
viais komitetą bei "Gimtojo
krašto" redakciją ir žurnalistus

įsakytą visomis priemonėmis kovoti.

Kad vadavimo darbas neina vėjais, matyti ir iš pas-
kutinio Jokubkos rašinio. Savo laiku jis viešai pareiškė,
kad jam artimiausia prie širdies buvusi barzdikinė Ben-
druomenė ir kad ji kiekvieną dieną vis stiprėjanti, ši
kartą jis jau rašo ALTO "klumpių sunešimas" buvęs pats
šturmiausias. O šturmas šioje konferencijoje buvo
didžiausias, kai atstovai pradėjo kloti ALTO įždininkui
tūkstantines, penkių šimtų banknotus, o kai vienas atsto-
vas paklojo net tris tūkstančius, tai šturmas iš tikrųjų
buvo pats didžiausias. Kol konferencijon atvažiuoja ne
tik atstovai iš kiekvienos didesnės lietuvių kolonijos ir
kol jie veža tūkstantines, tai ALTO vedamas darbas ne-
muels vėjais.

Jokubkos draugai, Amerikos Lietuvių Tarybos veda-
mo darbo priešai, stengėsi pakenkti ALTO vedamam dar-
bui, bet nieko iš to neišėjo. Konferenciją su prezidentu
Niksonu jiems pavyko išardyti, bet šią konferenciją Dr.
Bobelis mokėjo taip surengti, kad ir didžiausieji ALTO
priešai nepajėgė jos vėjais nupūsti. Šiais metais buvo
ne vienas susitikimas Baltuose Rūmuose, bet net du. Ir
vienas buvo stipresnis už antrą.

Antroji konferencija pranešė visam pasauliui, kad
JAV nepripažino iki šio meto, jos nepripažins ir ateityje
Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimo prie Sovietų Są-
jungos. Jokubka ir visi sovietų imperialistinė politika
propaguojantieji žmonės kalba apie lietuvių "prisijungi-
mą", tuo tarpu prezidentas Fordas savo pareiškime aiš-
kiai kalbėjo apie prievartinį prijungimą, o ne apie bet
kokį "prisijungimą". Niekad lietuviai savo naru ir savo
valia kilpos sau ant kaklo nesinė, o čia dar nei iš šio,
nei iš to ims tą kilpą, kad ir Sniečkaus pamuluotą, ir ner-
sis.

Tokio dalyko nebuvo ir niekad nebus.
Dr. Bobelis su Povilu Dargiu nujėjo dar toliau. Jie-
du galingomis Amerikos Balso bangomis prezidento For-
do pareiškimą dar prieš Helsinkio konferenciją perdavė
pavergtiems lietuviams. Brežnevas buvo paruošęs Lie-
tuvos džiaugsmo šventes. Jis norėjo, kad lietuviai
džiaugtųsi visos tautos pavergimu ir to pavergimo įtei-
simu, bet jam nepavyko. Informuoti lietuviai nesi-
džiaugė. Jie žinojo, kad aneksija nebus pripažinta ir kad
yra vilties atgauti laisvę.

Prezidentas Fordas dar toliau nujėjo. Kai detentės
šalininkai, didelių nuolaidų mėgėjai bandė sustabdyti ra-
dijo pranešimus ir pavergtą Lietuvą ir siūlė apkarpyti
JAV biudžetą, tai tas pats Dr. Bobelis parašė prezidentui
laišką, prašydamas nenutraukti pranešimų lietuvių kal-
ba. Ir prezidentas Amerikos lietuvių paklausė. Jis iš-
kė biudžeto direktoriui palikti radijo žinioms siųsti rei-
kalingas sumas.

Taigi, Amerikos Lietuvių Tarybos sukeltas vėjas dar
neaprimo. Jis pūs ne tik čia Amerikoje, bet laisvės ki-
birkstėlė jis neš ir pavergton Lietuvon. Jis kiekvieną die-
ną stiprės. Jokubkos balsas silpnėja, tuo tarpu Ameri-
kos lietuvių balsas stiprėja ir stiprės.

Vilniui Baltūnui papasakojo is-
pūdžius. Jie išspausdinti "G.
k." spalio 23 d. numeryje.

Duota ir trumpa dekanio bio-
grafija. Kestutis Robertas Bal-
čys gimęs JAV. 1933 metais su-
tėvais atvyko į Lietuvą ir augo
Panevėžyje. 1947 metais grįžo
į Ameriką ir baigė mokslo bet
kokį, "G. k." nerašo. Tik iš pa-
sikalbėjimo teksto matyti, jog
Balčys kunigavimą pradėjo stu-
dijuoti Kaune, nepriklausomy-
bės laikais.

Dekanas Balčys "Gimtajame
krašte" pasakoja šiluvoje ne-
buvęs, bet girdėjęs, jog į šiluvos
atlaides daug suvažiuoja maši-
nomis. Ir, mat, būtina pabrėžti,
kad į atlaides daug suvažiuoja
mašinomis!

Be kitos komunistinės spau-
dos kun. Balčys sakosi "Gimta-
jį kraštą" skaitęs jau daug me-
tu. Vadinasi, bus skaitęs ir ta-
me laikraštyje (spalio 2 dienos
numeryje) spausdintąjį Alfons-
o Vaišvilos straipsnį — Kaip
atsirado šiluvos "stebuklas".

"Gimtasis kraštas" apie
šiluvos stebuklus

Ir aiškina "G. k." istorikas,
kad "Ne visais laikais buvo vie-
nodas poreikis istoriškai pagrįs-
ti šiluvos mitą". Vadinasi, pa-
našumo atradimuose esama:
istorikas Ivinskis šiluvos ste-
buklą, kaip Aiduose rašoma, va-
dino legenda, o "Gimtojo kraš-
to" istorikas sako, kad tai mi-
tas.

Esą, žemas visuomenės švie-
timo lygis nereikalavo iš teolo-
gų skelbiamų "stebuklų" istori-
nės argumentacijos. Bet buvo
ir kritiškų pastabų. Prelatas
A. Dambrauskas-Jakštis 1910
metais "Draugijos" 48-me nu-
meryje, 438 puslapyje, net pa-
brėžęs, kad išvis negalima kal-
bėti apie šiluvos stebuklų isto-
riškumą, nes jie esą liaudies
skurdo ir protinės tamsybės pro-
duktai. Ir kun. prof. P. Būčys
1911 metais šiluvos stebuklus
vadėjęs neįsistirtais ir istoriškai
neįrodytais.

"Neginčijamas faktas" — šil-
uvos stebuklas remiamas dviem
argumentais: stebuklingai pa-
siveikusių ir kitokių Marijos
malonių patyrusių asmenų lai-
škais bei jų atmainomis (voto-
mis), ir — popiežiaus autoritetu.
Pagal neklaidingumo dogmą po-
piežiaus aktai laikomi tikrais ir
neginčijamais, tad pripažinus
šiluvos Marijos paveikslą stebu-
klų, kiekvienam tikinčiajam, ko-
kį jis pripažįsta bažnyčios
dogmą, laikyti paveikslą ste-
buklingu ir jį garbinti yra tie-
siog privaloma.

Esą ir melagingų stebuklų

Stebuklų registracija kurį lai-
ką buvusi nutrūkusi, bet nuo dvi-
dešimtojo amžiaus pradžios ji vėl

atnaujinta. Nuo 1900 iki 1939
metų buvo surinkta ir suregis-
truota 214 laiškų, kurie tebesą
saugojami šiluvos bažnyčios ar-
chive.

Laiškus rašė "per Marijos šil-
viškės malonę" gavę tarnybą,
išaikę egzaminus, sugrįžę į do-
ros kelią, pasveikę nuo įvairiau-
sių ligų, išvengę teismo ir t. t.
"Gimtojo krašto" istoriko tei-
gimu laiškuose atsitiktinai, fan-
tastika ir prasimanymai supla-
kami. Tame pačiame archy-
ve esą įrašų, jog kai kurie
laiškai apie stebuklą esą mela-
gingi. Pavyzdžiui duodamas 1934
metais išleistoje šiluvos kny-
goje "Ligonų sveikata" mi-
nimas netikras stebuklas. Rašo-
ma, jog Morkvenaitė Salomėja,
gyv. Pabiržės parapijoje, buvo
paraližuota ir stabo ištikta. Gy-
dytojai nepadėjo. Pažadėjo šv.
Pavelei Marijai šiluvoje ir pažā-
dus atlikus pasveiko.

Pabiržės klebonas K. Butkus
1935 metais šiluvos klebonu P.
Katelai rašytu laišku tą stebuklą
paneigė. Rašęs, jog tik iš šil-
uvos leidinio sužinojęs, kad
Morkvenaitė buvo paraližuota ir
stabo ištikta. Ji dėl nesugyve-
namo būdo, už šmeižtus ir ap-
gaulingai išgalvotą stebuklą
esanti pašalinta iš trečinių
kongregacijos.

Negalima čia visą "Gimtojo
krašto" straipsnį atpasakoti, bet
verta paminėti, kaip atremiami
išievių kunigų S. Ylos ir J. Vaiš-
noros šiluviški argumentai.

Esą, tie kunigai stebuklingu-
mą įrodyti norėdami šiluvos
Marijos garbinimo tradiciją nu-
kelti į XVI amžių. Jie remiasi
protestantiškos Raganės klebo-
no M. Mažvydo laišku, rašytu
apie 1551 metus prūsų kunigaik-
ščiai Albrechtui Brėndenburgie-
niui. Mažvydas skundžiasi, kad
daugelis jo parapiečių vyksta
į katalikų atlaides Tau. gėję, šil-
uvoje, švėksnoję ir kitur. Laiš-
ke apie jokių Marijos šiluviškės
ypatingumą nekalbama. Šiluvos
atlaidei dar niekuo neišskiria-
mi iš kitų Lietuvos vietovių at-
laidų, nes nebuvo "stebuklingi".

Vietoj Vatikano pagalbos
tirados komunistų garbei

Iš "Gimtajam kraštui" duoto
pasikalbėjimo teksto spėtina,
gal dekanas Balčys yra nuomo-
nės, kad Vatikano pagalba rei-
kalinga ne Lietuvos katalikams,
bet Amerikoje? Pagal jį, kaip
jau S. Juškėno Naujienose ra-
šyta, bažnyčios Lietuvoje tvar-
kingai prižiūrimos ir remontuo-
jamos. Matė jis, kad ir šv. Mi-
kalojaus bažnyčiai naujas sto-
gas uždengtas. Bažnyčios ati-
daro visą dieną, o Amerikoje
dieną užrakinama, kad nebūtų
vandalizmo.

Svetimtautis protestantas ku-
nigas Bourdeaux tvirtina, jog

lietuvių katalikų nepatenkinti
atikano egesiu, pradėjo leisti
KB Kroniką. Skaitome, kai iš-
eivių, ypač katalikų, laikraščiai
perspausdina "Kronikos" žinias.

Kunigas Balčys neišdriso "Kro-
nikos" paminėti, bet aiškiai
taikoma "Gimtajame krašte".

Ir ar ne pajauka: tikintieji
šaukiasi Vatikano pagalbos, o
dekanas "Gimtajame krašte"
ieško to laikraščio žurnalistikos

pagalbos Amerikos lietuvių
aiškiečių skaitytojams "ap-
šviesti"!

Kunigas Balčys sakosi matęs
Lietuvoje remontuojamas baž-
nyčias, jis laikė mišias, susitū-
ko su vyskupais ir kunigais, bet
nematė Vilniaus katedros koncer-
tų sale paverstos, nematė ir ki-
tų uždarytų ir išniekintų baž-
nyčių. Šiuo požiūriu doresnis
yra Jonas Kaunas, pensininkas
iš Chicago. "Gimtasis kraštas"
lapkr. 13 d. išspausdino pasikal-
bėjimą, kuriame Jonas Kaunas
nesidrovėjo pasakyti, jog yra
"nepatenkintų, kad kai kurios
bažnyčios pritaikytos ne tiems
reikalams, kuriems jos skirtos".

Dekanas Balčys jau ne kartą
iš Lietuvos grįžo, o ten būda-
mas komunistinės propagandos
naudai pakalbėjo. Tad ir kyla
klausa: o kur tie aršūs ko-
votojai, išstoja prieš katalikiš-
kųjų jausmų įžeidėjus? Kodėl
jie nutyli kun. Balčio pareiški-
mus?

"Gimtąjį kraštą" gali prenu-
meruoti bei pirkti ir Lietuvos
žmonės. Ir čia yra gauta iš Lie-
tuvos laiškų, kuriuose išreiškia-
mas nepasitenkinimas tokiais,
kaip kun. Balčio, prel. Raga-
žinsko ir buvusių bei esamų var-
gonininkų pareiškimais, šįmet
jiems Lietuvoje besilankan ten
"Gimtajam kraštui" duotais.

Pavergtos Lietuvos katalikų
vietoje sulaukę Vatikano pagā-
bos, gauna pasiskaityti išievių
kunigų ir kitų bažnyčios tarnų
komunistinės tvarkos pagyri-
mus.

NAUJIENAS

— 2 TERTY BELT —

Lietuviai laisvi ir laimingi
ir progos sužinoti tai po

NAUJIENAS

A. VILAINIS — ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

64.

Ir bijodamas, kad jis vėl nepradėtų ki-
tą kokią pasaką, pasikėlė eiti, tačiau ver-
tindamas jo pirmiau jam suteiktas infor-
macijas, padavė jam dar vieną žalią de-
šimtinę.

— Gaila, labai gaila, kad jūs nelei-
džia laikas dar paklausti, o aš norėjau
papasakoti dar įdomesnių nuotykių. Mano
svainio senolis, sulaukęs šimto metų, daug
paasulyje keliauęs ir daug savomis akimis
matęs, atsimena daug tikrai įdomių daly-
kų. Anglijoje esama ir tūkstančio metų
senumo pilių. Kas ten dedasi ir šiandien,
šiuo metu ir pagyvoti. Pamanyk tik! Nakti-
mis tu pilių valdovų dvasios vėl susiren-
kančios ir keliančios trūkšmingas puotas.
Gal kartais jos ir su pačiais vėlniais pavy-
duoliais ir taip žiauriai kovojančios, kad
net visa pilis judanti, drebanči... Gal bent
vieną tokią, jo patirtą, nuotykių paskubomis
jums papasakoti?

— O ačiū. Nebereikia. Nebeturiu dau-
giau laiko. Gal kada kitą kartą. Ir pats
žiūrėk savo tarnybos pareigų. Paskui dar
gali ateiti iš darbo.

— O ne manęs neaištes. To pavojaus
visai nėra. Mano tėvas, amžina atilsį, ir
neleis manęs laisvą, svainio tarnavau.

Aš irgi su Gustu junjoru, būdami dar va-
ikai, šventoriuje esame margus Velykų
kiaušinius rittinę su atvykusiu europie-
čių vaikais. Be to, aš moku tvarkytis dar-
be. Prie mano stalų sėdi svečiai yra gerai
aptarnaujami mano draugu. Gerai, tegu
būna taip, kaip aš, galima ir kitą kartą.

Tik prašau dažnai ateiti. Nebus veltui
sugaistas laikas. Čia visada puiki muzika,
skanūs, gerai pagaminti valgiai todėl ir
milionieriai labai mėgsta lankytis.

Abu išsiskirdami šypsojosi ir buvo pa-
tenkinti, nors galvoje sukosi skirtingos
mintys. Seklys manė, kad iš jo patyrė la-
bai svarbių žinių, kurios lemtai padės
jam užbaigti pavestąjį uždavinį. Nėginis
buvo nė tu žalių dešimčių, nes tokias išla-
das dažnai padėdavu pati įstaiga, lygiai
kaip ir samdomiems specialioms reikalingas
agentams. O patarnautojas džiaugėsi to-
kiu dideliu savo laimikiu, nors ir galvojo,
kad jo davejas nesąs normalus žmogus.
Gal ir nebuvo visiškas beprotis, bet netoli
tos ribos. Gal būtų, ne iš prigimimo, bet
karo mato ar kitų nelaimių buvo sutrenkti
jo smegenys ir dabar nebedirba, kaip rei-
kiant. Tačiau tas pusgalvis tik turi gėrą
auksinę širdį. Visgi jo proto trūkumas ne-
turėtų temdyti jo širdies tikrojo džiaugsmo.

Pyko, nervinos ir siuto seklio viršinin-
kas Gerardas Passis, negalėdamas jo pri-
siskambinti. Nemažiau buvo ant jo iūžęs
jo patarnautojas, Naktis Gintenbergas, Gri-

žes į namus jau gerokai po pusiaunakčio,
jis rado dar nemiegantį savo šeimininkę,
kuri tuoj jam atnešė kavos su pyragaitais.
Ji papasakojo, kad jau nuo pusiaudienio
pradėjo čirkti jo telefonas. Ir tai karto-
josi kas dešimt penkiolika minučių. Tik
gal jau būsią kokios dvi valandos, kai nie-
kas nebeskambina. Sekliui pasidarė visai
aišku, kad ji taip atakavo, jo viršininkas
Gerardas Passis. Dabar jis prisiminė, kad
kaip tik ryt bus ir toji laikraštinkams
pažadėtoji sensacijos diena, kuri jo teigi-
mu turėjo nustebinti ir pritrėkti visus
Chicago gyventojus. Susiraukė seklys ir
nieko neaiškino savo šeimininkei. Nėjo
nė prie telefono paskambinti, nes jau buvo
per vėlu ir manė, kad jo viršininkas bus
įsūtęs, kaip liūtas narve arba gal ir už-
snūdes atviromis akimis. Ir jis, atsigulęs
negalėjo užmigti. Naktis pasitaikė drėgna
ir labai šilta. Atrodė, kad kambaryje tos
šilumos ir drėgmės buvo daugiau, nei
lauke. Naktiniai baltiniai lipo prie pra-
kai tuojančio kūno. Pasivertęs lovoje, pa-
sisklausęs švelnios radio muzikos, įsitiki-
nė, kad vis tiek negalės užmigti. Nuspren-
dė lipi iš lovos ir, įsisūpęs į palaidinį, iš-
ėjo į balkoną.

Čia buvo daug vesiau. Vis šniokščian-
cios ežero bangos mėsė į krantą ir vėsų
gaivinantį orą. Gražu buvo pasidairyti ir
po aukštąsias padanges, kur tiek daug
mirdėjo deimantinių nakties žiburių. Žvel-

giant ir į ežero platybes, kur neramos
bangos, apšviestos mėnulio, kartais ar-
čiau kranto pasidabrudavo savo keteras,
o tolimoje vandenys švietė plienine spal-
va. Kartais žvaigždės sviesdavo į artėjan-
čias bangas savo atspindžius, tarsi auksi-
nius žiedus, kuriuos tuoj pasiglemždavo
viena kita besivejančios vilnys. Jos atsi-
mušusios į krantą, lyg atsidūdavo, die-
višką šokių baigusios, ir baltomis putomis
tėkėdavo į krantą. Rodos, buvo galima
tame didžiajame gamtos žaisme ir pačiam
save užsimiršti. Bet į seklio širdį buvo įsi-
graužę du dideli klausimai. Vienas jį
džiugino, kad pagaliau jam pavyko susi-
rastį kokį atsparas tašką, į kurį tvirtai įsis
pyrus, jau bus galima išnaryti tą lyg
susipynusių vratinklį apie Chicagoje vaikš-
čiojantį Dievą. O kitas buvo visai prie-
singas, kėlęs jam nerimą ir pyktį, kodėl
jam viršininkas pavedė tą nenaudingą ir
kvailą uždavinį atlikti. Koks iš viso buvo
jo tikslas? Kas jį sugundė ir paskatino
prie tokios nesąmonės? Ir jam šmėstelėjo
netikėtai gal ir paika mintis: o gal kartais
jo viršininkas buvo nūgrūdęs ar patyręs,
kad jis nori pereiti į Federalinės valdžios
sektų agentūrą, panoro jį sukompromi-
tuoti, paversti juokduriu ar pamišėliu,
kuris laksto po miestą ginkluotas, įskal-
bėjęs sau nesąmonę apie vaikščiojantį Die-
vą. Ir tas pamišėlis nori jį, kaip kokį re-
alų asmenį suimti. Gal tai ir yra jo ta laik-
raštinkams pažadėtoji nenorėta se-

sacija, kokios nėra buvę visoje Chicago
miesto istorijoje. Bet ir vėl greit kilo abe-
jonė. Juk tokį įsakymą buvo davęs jis pats,
surasti ir areštuoti tą žmones mulkinantį
nenaudėlį, pasivadinsį Dievu. Ar jo vir-
šininkas Gerardas Passis būtų toks didelis
niekšas, norėdamas jį taip sukompromi-
tuoti?

Ir slovejo vėl prieš patį klausimą, kas
pagundė, pastūmė jį prie tokios kvailys-
tės, kurios jis turėtų, per visą savo tarny-
bos laiką nebuvo padaręs. Tačiau turėjo
būti kokia nors priežastis, ir ji tikriausiai
slepiasi asmeniškose reikaluose.

— O gal, — pamanė seklys, — tas Petu-
cci Galganiano surado būdą papirkti Passį
ar, sužinojęs kokią jo būdo silpnę bei
kokį kompromituojantį dalyką privertė jį
mesti į šalį to nusikaltėlio sekimą. Galėjo
jis ir pats sugalvoti pavesti man atlikti
kompromituojantį uždavinį.

(Bus daugiau)

— isad rašo

TRIS VYR

ALTO INFORMACIJA

ORGANIZACIJŲ PIRMININKŲ PASITARIMAS

Po labai sėkmingai praėjusio Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo, sekančią dieną, lapkričio 23, Altos būstinėje įvyko Amerikos Lietuvių Tarybą sudarančių organizacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų pasitarimas. Dalyvavo: Tautinės sąjungos — V. Abramaitis, T. Blinstrubas, Amerikos Lietuvių socialdemokratų — J. Skorubskas, Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos — dr. J. Meškauskas, dr. K. Bobelis, kun. A. Stašys, adv. P. Zumbakis, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio — Eug. Smilgys, K. Dirksis, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos — V. Simkus, Liet. Tautinės Sandaros — dr. K. Sidlauskas, Lietuvos Vyčių — A. Miner, A. Pakalniškis, Jr., Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — P. Dargis, A. Čaplikas, Liet. R. K. Susivienijimo Amerikoje — dr. V. Smilaitis, V. Yucius, Lietuvių Respublikonų Feder. — J. Talandis, dr. J. Genys.

Pasitarime buvo pasidžiaugta, kad Altos suvažiavimas buvo produktyvus ir naudingas. Altos sudarančių organizacijų pirmininkai ir jų atstovai priėmė nutarimą, kad jie remia Amerikos Lietuvių Tarybos politinę veiklą, džiaugiasi atsietais rezultatais ir skatina toliau tęsti darbą ta pačia kryptimi.

Sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą ir žada savo paramą ir kooperaciją. Džiaugiasi sėkmingu 35-uoju Altos suvažiavimu, pozityviu darbu ir diskusijomis. Džiaugiasi pasisekusiu banketu pagerbiant Lietuvos vardą iškėlusius E. Derwinski ir W. Andersoną. Džiaugiasi Altos pastangomis praversti Derwinski rezoliuciją, įpareigojantią JAV vyriausybę laikytis inkorporavimo nepripažinimo politikos.

Toks Altos sudarančių organizacijų pirmininkų pasitarimas buvo pirmas ir jame, išklau-

Alabama gubernatorius George Wallace jau yra kandidatas JAV prezidento pareigoms. Jis oficialiai pranešė demokratų partijos vadovybei, kad jis kandidatuos. Jau buvo duota Clevelando kietą, galva saugojanti keptu-raitė.

sus Altos valdybos informaciją, buvo priimti aukščiausi minėti nutarimai.

ENERGINGI LIETUVOS REIKALUOSE

St. Petersburgo mieste yra sudarytas Jungtinis lietuvių organizacijų komitetas, į kurį įeina 10 organizacijų. Komiteto pirmininku yra išrinktas Kazys Kleiva. Šis komitetas, drauge su naujai įsisteigusi Altos skyriumi, išsiuntė į Washingtoną daugiausia kaip 600 laišku, Atstovų Rūmų Užsienio Reikalų komiteto narius prašydami priimti Derwinski rezoliuciją.

PAINFORMAVO APIE VEIKLĄ

Teodoras Blinstrubas, Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas, Chicago Lietuvių Tarybos posėdyje lapkričio 14 dieną painformavo apie Altos veiklą ir apie Helsinkio nutarimus. Chicago Lietuvių Tarybą vadovauja K. Oksas. Posėdyje svarstytas Vasario 16 minėjimas, bendradarbiavimas su Pavergtųjų tautų komitetu.

ANGLŲ KALBA APIE LIETUVĄ

Jau išėjo iš spaudos kun. J. Prunskio paruoštas leidinys „Lituanian“. Išleido Amerikos Lietuvių Taryba. Knygelė gausiai iliustruota, 32 psl., patogi siuntinėti didžiuliuose laiškuose. Suglausta dūda istorinių žinių apie Lietuvą, sumini laimėjimus nepriklausomybėje, atžymi priespaudą okupacijoje, pabrėžia Lietuvos teises į laisvę ir sumini pastangas ją atgauti. Tinka Vasario 16 d. paskleisti tarp amerikiečių. Gaunama Altos būstinėje, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

MCSŲ DRAUGAI WASHINGTONE

Alta palaiko artimus ryšius su JAV kongresnariais. Pasikūninti metu gauti laišukai kongresmanų: M. J. Harrington, W. Broomfield, D. Bonker ir kitų, užtikrinančių paramą Lietuvos reikalams.

Protestas iš anapus geležinės uždangos

Du Rusijos ortodoksų bažnyčios dvasiškiai, Gleb Jakunin (suspenduotas 1967 m. ir negali atlikti bažnytinių pareigų, kai tais metais pareiškė viešą protestą dėl bažnyčios persekiojimo) ir Lev Regelson (žinomas disidentas), raštu kreipėsi į dabar vykstantį Afrikoje bažnyčių suvažiavimą (Council of Churches), kad suvažiavimas protestuotų prieš dabar vykstantį Sovietų Rusijoje tikinčiųjų persekiojimą ir kad reikalautų visišką tikėjimo laisvės. Tai, eš, sunkiausias suvažiavimui pateiktas klausimas, kadangi, Council of Churches vengia tokius klausimus pasisakyti ir, juo labiau, kai nors daryti.

Maskvos delegacijos vadovas metropolitas Filaretas tuo klausimu vengė kalbėti ir pareiškė,

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

Natūjenoms reikalingas SPAUSTUVES DARBININKAS Nuolatinis darbas, geras atlyginimas.

Prašome telefonuoti pasitarimui
HA 1-6100

kad pasisakysias vėliau. Maskvos delegacija sudaro 30 atstovų. Iš viso iš už geležinės uždangos dalyvauja 103 atstovai.
V. P.

Elektroniniai patogumai

Pranešama, kad The First National bankas Čikagoje bandymo tikslais bus elektroniniai sujungtas su 12 Jewel maisto krautuvėmis. Jewel krautuvių pirkėjai galės elektroninio įtaiso pagalba pervesti reikiama pinigų sumą iš savo banko esančios sąskaitos į krautuvės sąskaitą. Tuo būdu, pirkėjų patogumui, nereikės nešis pinigų einant į krautuvę.

Tačiau, Ilinojaus valdžios generalinis advokatas tami priešingai. Jis teisme įrodinėja, kad tai būtų banko skyrius, kas prieštarautų įstatymams. Distrikto teisėjas šį klausimą svarstys gruodžio 10 d.

Nuodai maiste

Iširta, kad PCB (polychlorinated biphenyls), esantis žuvyse bei kitokiame maiste, per ilgesnį vartojimą sukelia vėžio ligą. Maisto ir vaistų administracijos leista tik 5 milijoninės dalys, t. y., tik 5 gramai tų nuodų gali būti vieno milijono gramų vandeninyje ar kitokiame maiste. Kanadoje daleista tik 2 dalys vienam milijonui. Japonai PCB vartojimą yra visiškai uždraudę.

PCB plačiai naudojama pramonėje. Down Corning Corp. of Midland, Mich., praneša, kad ji yra išdirbusi naują chemikalą, kuris nėra kenksmingas ir kuris gali pakeisti PCB.

New Yorkas ir šėrai

Pasiskėjus, kad New Yorko miestas bus išgelbėtas nuo bankroto, kad jo finansinis ūkis bus sutvarkytas, šėrų kainos pradėjo kilti.

Pramonė atsigauja

Amerikos pramonė palengva pradeda atsigauti. Vienok dar nedirba pilnu pajėgumu. Ji teišnaudoja 72% savo kapaciteto.

Illinojaus vyr. teismo viršininkas

Advokatas Daniel P. Ward yra išrinktas Illinojaus valstijos vyr. teismo teisėjų viršininku. Jo pareigos bus administruoti ir prižiūrėti visus valstijos teismus.

No-fault įstatymas

New Yorko valstijos vyr. teismas pripažino, kad No-fault įstatymas, paskelbtas ir priimtas New Yorko valstijoje, 1974. 2. 1. yra konstitucinis. Įstatymas įpareigoja draudimo bendroves išmokėti tuojau, be teismo, nuostolius auto nelaimėse nukentėjusiems. Jeigu nelaimėje pasi- taiko rimtų sužalojimų, tuomet tik nukentėjęs arba jo draudimo bendrovė gali kreiptis į teismą.

TRUMPAI

— Lietuvių Diena Moksle ir Pramonės muziejaus tradiciniai Christmas Around the World festivalyje bus gruodžio 11 d. Programoje dalyvaus Frank Zapolio vadovaujami Lietuvos Vyčių šokėjai. Programa prasidės 7:30 val. vak. Ją globoja

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

TV TECHNICIAN
BENCH WORK
Call after 10:00 A. M.
254-5750

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų reikia

FOR WORKING MOTHER
Mature governess needed, for 2 young children. Live in. Own room. Top salary. Recent references required. English necessary.
Write: Box 674 AF
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, IL 60606.

BUSINESS CHANCES Biznio Proges

DEL LIGOS SAVININKAS PARDUODA pajamų namą ir puikiai išdirbtą biznį labai geroje vietoje, Brighton Parko rajone. Tel. 847-8604.

Lietuvos Gen. Kons. Juzė Daužvardienė. Tą dieną nuo 5 iki 8 val. vak. muziejaus valgykloje bus lietuviški patiekalai. Vietas galima rezervuoti telefonu MU 4-1414.

— Stasė Bacevičienė, Lietuvos Prekybos Rūmų pirmininkė, žinomo visuomenės veikėjo, taip pat Real Estate ir apdraudų įstaigos savininko Juozo Bacevičiaus žmona, atidarė kūdikiams ir vaikams drabužių bei aprangos krautuvę judriame prekybos rajone, 6237 So. Kedzie Ave. Ji yra aktyvi Marquette Parko Lietuvių parapijės mokyklos Motinių klube ir kitose lietuvių moterų bei bendrinėse organizacijose.

— Kalėdinės programos prasidės gruodžio 4 d. 11 val. ryto keturiuose vidurmesčio gatvėse. Įvairios grupės bei chorai giedos kalėdines giesmes ir himnus. Programas globoja State Street verslininkų taryba ir jos tėsiai iki gruodžio 24 d. Belgų kalėdinėmis nuotalkomis negyvena vagys ir kišėnvagiai. Jie žmonių spūstį ir neatydumą išnaudoja savoms priktadarysėms.

— Chicago miesto raštininkas John C. Martin praneša, kad gruodžio mėn. 1 d. pradėdami pardavinėti susisiekimo priemonių ženklai. — Vechicle stickers miesto valdybos 107 kamb. ir keturiuose automobilių tikrinimo vietose. Ten pat galima įsigyti ir automobiliams leidimų lenteles — numerius.

— Kun. Petras Kmita paskirtas Aušros Vartų Lietuvių parapijos New Worke klebonu nuo š. m. lapkričio mėn. 15 dienos. Jis pareigas perėmė iš kun. J. Gurinsko, kuris, vyskupo leidimu, tapo emeritu.

— I. Bilaišis, naujasis mūsų skaitytojas iš Miami Beach, Fla., kartu su gerais linkėjimais atsiuntė Naujienų paramai 4 dol. Vienas Miami tautietis užsisakė Naujienas 3 mėn., bet pavardės prašė neminėti. Platinimo vėjus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai.

— P. Plukas iš Hot Springs, Ark., sveikindamas visus su artėjančiomis Kalėdomis ir linkėdamas laimingų Naujųjų Metų, savo laišką taip užbaigia: „Mažiau būtų pas mus nesuipratinimų, jei visi, kas tik myli teisybę ir nori gyventi vienybėje, skaitytų Naujienas. Mūsų kolonijoj daug kas jas prenumeruoja ir visi draugiškai sugyvena. Taip pat tokio sugyvenimo ir broliškos meilės linkiu visiems lietuviams“. Dėkui už linkėjimus ir už 9 dol. Naujienų paramai.

— P. Plukas iš Hot Springs, Ark., sveikindamas visus su artėjančiomis Kalėdomis ir linkėdamas laimingų Naujųjų Metų, savo laišką taip užbaigia: „Mažiau būtų pas mus nesuipratinimų, jei visi, kas tik myli teisybę ir nori gyventi vienybėje, skaitytų Naujienas. Mūsų kolonijoj daug kas jas prenumeruoja ir visi draugiškai sugyvena. Taip pat tokio sugyvenimo ir broliškos meilės linkiu visiems lietuviams“. Dėkui už linkėjimus ir už 9 dol. Naujienų paramai.

— P. Plukas iš Hot Springs, Ark., sveikindamas visus su artėjančiomis Kalėdomis ir linkėdamas laimingų Naujųjų Metų, savo laišką taip užbaigia: „Mažiau būtų pas mus nesuipratinimų, jei visi, kas tik myli teisybę ir nori gyventi vienybėje, skaitytų Naujienas. Mūsų kolonijoj daug kas jas prenumeruoja ir visi draugiškai sugyvena. Taip pat tokio sugyvenimo ir broliškos meilės linkiu visiems lietuviams“. Dėkui už linkėjimus ir už 9 dol. Naujienų paramai.

— P. Plukas iš Hot Springs, Ark., sveikindamas visus su artėjančiomis Kalėdomis ir linkėdamas laimingų Naujųjų Metų, savo laišką taip užbaigia: „Mažiau būtų pas mus nesuipratinimų, jei visi, kas tik myli teisybę ir nori gyventi vienybėje, skaitytų Naujienas. Mūsų kolonijoj daug kas jas prenumeruoja ir visi draugiškai sugyvena. Taip pat tokio sugyvenimo ir broliškos meilės linkiu visiems lietuviams“. Dėkui už linkėjimus ir už 9 dol. Naujienų paramai.

— P. Plukas iš Hot Springs, Ark., sveikindamas visus su artėjančiomis Kalėdomis ir linkėdamas laimingų Naujųjų Metų, savo laišką taip užbaigia: „Mažiau būtų pas mus nesuipratinimų, jei visi, kas tik myli teisybę ir nori gyventi vienybėje, skaitytų Naujienas. Mūsų kolonijoj daug kas jas prenumeruoja ir visi draugiškai sugyvena. Taip pat tokio sugyvenimo ir broliškos meilės linkiu visiems lietuviams“. Dėkui už linkėjimus ir už 9 dol. Naujienų paramai.

— P. Plukas iš Hot Springs, Ark., sveikindamas visus su artėjančiomis Kalėdomis ir linkėdamas laimingų Naujųjų Metų, savo laišką taip užbaigia: „Mažiau būtų pas mus nesuipratinimų, jei visi, kas tik myli teisybę ir nori gyventi vienybėje, skaitytų Naujienas. Mūsų kolonijoj daug kas jas prenumeruoja ir visi draugiškai sugyvena. Taip pat tokio sugyvenimo ir broliškos meilės linkiu visiems lietuviams“. Dėkui už linkėjimus ir už 9 dol. Naujienų paramai.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMENS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU RCSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MUMS GERAI KARTU

BANGALO GRAZUOLIS, švarus mūras, dideli kambariai, 2 auto garažas. Marquette Parko centre. \$22,900.

6 KAMBARIU 12 M. MODERNUS MŪRAS. Irengeta virtuvė ir kambarys beismante. Naujas garažas. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29,900.

MODERNUS 4 BUTU mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1½ AUKSTO 2 BUTU 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

2 BUTU 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Irengetas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTU MŪRAS, naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūšų. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKŠT — PARDUOSIT — NUOMOSIT

IVAIROS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE

Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TH IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5861

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengetu mieste ir užmiesty naujus ir perstatuotus mūrus rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$64 pusmetui automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBOS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: R Epublic 7-1941

give...

so more will live

HEART FUND

give...

so more will live

HEART FUND